6. ಗಾನಯೋಗಿ

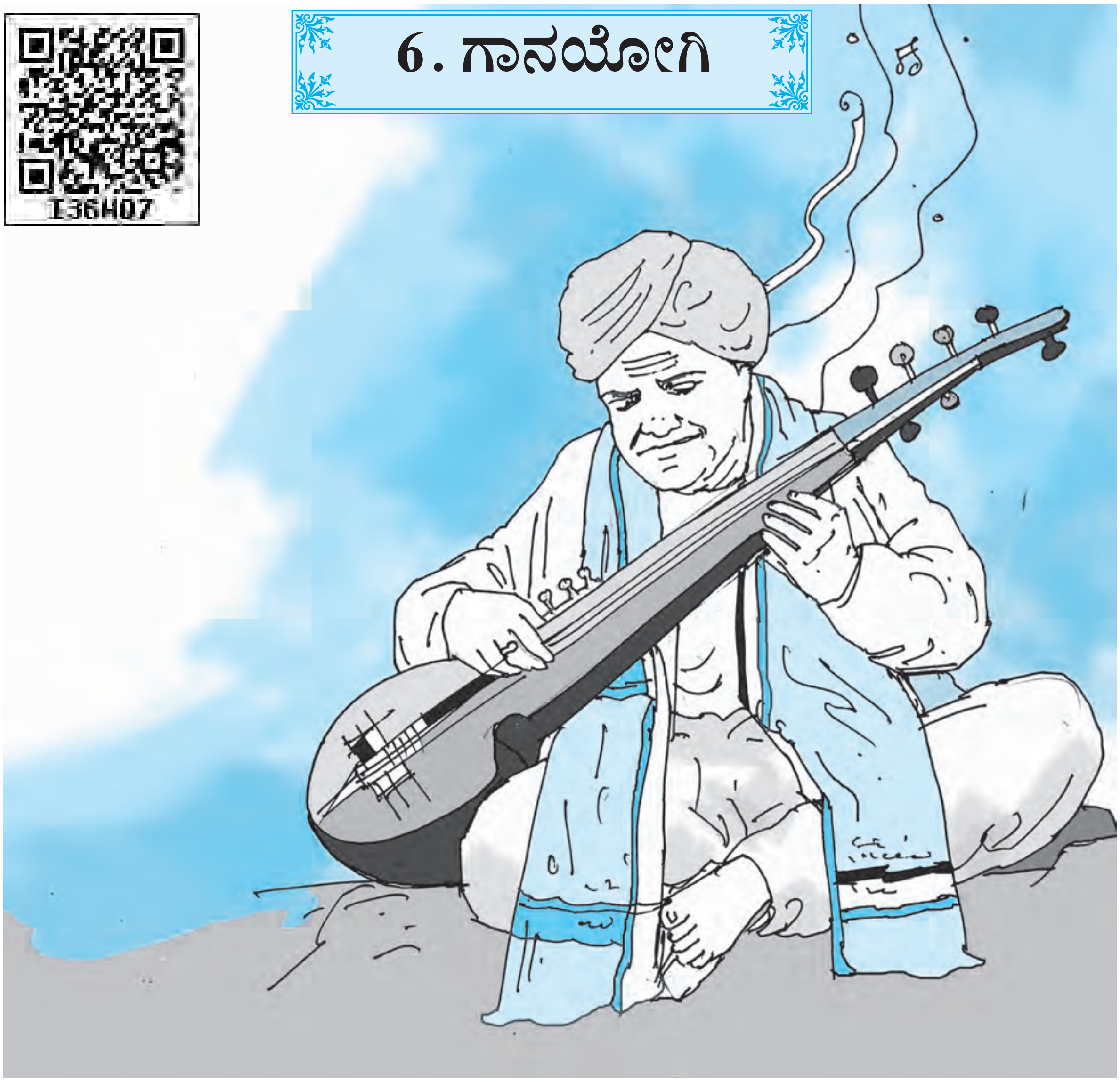

ಶ್ರೀ ಪಂಚಾಕ್ಷರಿ ಗವಾಯಿಗಳು ಗಾನಯೋಗಿಗಳೆಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದವರು. ಗವಾಯಿ ಎಂದರೆ ಗಾಯನದಲ್ಲಿ ಪರಿಣತ ಎಂದು ಅರ್ಥ.

ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹಾನಗಲ್ಲ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಕಾಡಶೆಟ್ಟಿ ಎಂಬ ಹಳ್ಳಿ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಗುರುಪಾದಯ್ಯ – ನೀಲಮ್ಮ ಎಂಬ ದಂಪತಿಗಳಿದ್ದರು. ಅವರಿಗೆ ಇಬ್ಬರು ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳಿದ್ದರು. ಹಿರಿಯವನ ಹೆಸರು ಗುರುಬಸಯ್ಯ. ಕಿರಿಯವನ ಹೆಸರು ಗದಿಗಯ್ಯ. ಇಬ್ಬರೂ ಹುಟ್ಟು ಕುರುಡರು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ತಂದೆ-ತಾಯಿಗಳು ಮಮ್ಮಲ ಮರುಗಿದರು.

ಆ ಎಳೆಯರ ಕಂಠ ಬಲು ಮಧುರವಾಗಿತ್ತು. ಅವರು ಸೊಗಸಾದ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಯಾರಾದರೂ ಹಾಡಿದರೆ, ಆ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ನೆನಪಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ಕೂಡಲೆ ಸರಾಗವಾಗಿ ಹಾಡಿ ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ಮದ್ದಳೆ ನುಡಿಸುವುದನ್ನೂ ಕಲಿತುಕೊಂಡಿದ್ದರು.

ಗುರುಪಾದಯ್ಯನವರು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹಾನಗಲ್ಲಿನ ಮಠಕ್ಕೆ ಕರೆದಕೊಂಡು ಹೋದರು. ಅಲ್ಲಿಯ ಕುಮಾರ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಇವರ ಹಾಡನ್ನು ಕೇಳಿ ಮೆಚ್ಚಿದರು. ಗುರುಪಾದಯ್ಯ, ಈ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ನನಗೊಪ್ಪಿಸಿ ಬಿಡು, ಎಂದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಗುರುಪಾದಯ್ಯನು ಒಪ್ಪಿದನು.

ಹಾನಗಲ್ಲ ಕುಮಾರ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಒಬ್ಬ ಸಂಗೀತಗಾರನ ಮಠಕ್ಕೆ ಕರೆಯಿಸಿಕೊಂಡರು. ಈ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಂಗೀತಪಾಠ ಹೇಳಿಸತೊಡಗಿದರು. ಮುಂದೆ ಕೆಲವು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಗುರುಬಸಯ್ಯನು ಅಕಾಲ ಮರಣಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾದನು. ಅಣ್ಣನ ಅಗಲುವಿಕೆಯಿಂದ ಗದಿಗಯ್ಯನಿಗೆ ತುಂಬ ದುಃಖವಾಯಿತು.

ಗದಿಗಯ್ಯನು ಬೆಳೆದು ದೊಡ್ಡವನಾದನು. ಅವನನ್ನು ಸಂಗೀತದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಮೈಸೂರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದರು. ಅಲ್ಲಿ ಗದಿಗಯ್ಯನು ಸಂಗೀತದಲ್ಲಿ ಪರಿಣತಿಯನ್ನು ಪಡೆದನು. ಜನಮೆಚ್ಚುಗೆಯನ್ನೂ ಗಳಿಸಿದನು.

ಅನಂತರ ಅವನು ಹಿಂದುಸ್ತಾನಿ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಸಂಗೀತವನ್ನು ಕಲಿಯಲು ಮಿರಜಗೆ ಹೋದನು. ಕೆಲವು ದಿನಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಸಂಗೀತದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಪಾಂಡಿತ್ಯವನ್ನು ಪಡೆದನು.

ಗಾಯನದ ಜೊತೆಗೆ ಅವನಿಗೆ ಕರಗತವಾದ ವಾದ್ಯಗಳು ಹಲವಾರು. ಹಾರ್ಮೋನಿಯಂ, ಪಿಟೀಲು, ಸಾರಂಗ ದಿಲ್‌ರುಬಾ, ಕೊಳಲು ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಅವನು ಸರಾಗವಾಗಿ ನುಡಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ತಬಲಾದ ಮೇಲೆ ಅವನ ಬೆರಳುಗಳು ಸಲೀಸಾಗಿ ಆಡುವುದನ್ನು ಕಂಡು ಜನರು ಬೆರಗಾಗುತ್ತಿದ್ದರು.

ಬಾಗಲಕೋಟೆಯಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮೆ ಅವನ ಸಂಗೀತ ಸಭೆಯನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿದ್ದರು. ಜನರು ಅವನ ಸಂಗೀತವನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿಬಹಳ ಕೊಂಡಾಡಿದರು. ಪಂಚಾಕ್ಷರ ಗವಾಯಿ ಎಂದು ಬಿರುದು ಕೊಟ್ಟು ಗೌರವಿಸಿದರು. ಅಂದಿನಿಂದ ಗದಿಗಯ್ಯ ಪಂಚಾಕ್ಷರಿ ಗವಾಯಿ ಎಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದರು.

ಪಂಚಾಕ್ಷರಿ ಗವಾಯಿಗಳು ಒಂದು ಸಂಗೀತ ಶಾಲೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ಆ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಮೇಲು-ಕೀಳು, ಬಡವ-ಬಲ್ಲಿದ ಎಂಬ ಭೇದವಿಲ್ಲದೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಪ್ರವೇಶವಿತ್ತು. ಅಲ್ಲಿ ಅಂಧ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯವಿತ್ತು.

ಗವಾಯಿಗಳು ಸಂಗೀತದ ಜೊತೆಗೆ ಕೀರ್ತನ ಕಲೆಯನ್ನೂ ಸಾಧಿಸಿ ಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲದೆ ಸ್ವತಃ ನಾಟಕ ಕಂಪನಿಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದರು. ಹಲವು ನಾಟಕಗಳನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿದರು. ಅದರಿಂದ ಬಂದ ಹಣವನ್ನು ಕುರುಡ ಮಕ್ಕಳ ಏಳ್ಗೆಗಾಗಿ ವಿನಿಯೋಗಿಸಿದರು.

ಪಂಚಾಕ್ಷರಿ ಗವಾಯಿಗಳ ಸಂಗೀತ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸೇವೆಗಾಗಿ ಅನೇಕ ಸಂಘ-ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಅವರನ್ನು ಸನ್ಮಾನಿಸಿದವು. ಅವರಿಗೆ ಸಂಗೀತ ರತ್ನ, ಸಂಗೀತ ಸಾಮ್ರಾಟ, ಲಲಿತಕಲಾ ಪಿತಾಮಹ ಇತ್ಯಾದಿ ಬಿರುದುಗಳು ಲಭಿಸಿದವು. ಹುಟ್ಟುಕುರುಡರಾದ ಅವರು ಸಂಗೀತಕ್ಕೆ ಕಣ್ಣಾಗಿ ಬಾಳಿದರು.

ಅವರು ತೀರಿಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಗದಗಿನಲ್ಲಿ ಅವರ ಸಮಾಧಿ ನಿರ್ಮಿಸಲಾಯಿತು. ಜನರು ಪ್ರತಿವರುಷ ಅವರ ಪುಣ್ಯತಿಥಿಯನ್ನು ಆಚರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ದೇಶದ ಮೂಲೆ ಮೂಲೆಗಳಿಂದ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಸಂಗೀತಗಾರರು ಬಂದು ಸಂಗೀತ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಶಬ್ದಗಳ ಅರ್ಥ :

ಪರಿಣತ – ನಿಪುಣ ; ಮಧುರ – ಇಂಪಾದ ; ಮದ್ದಳೆ – ಮೃದಂಗ, ಮಮ್ಮಲ – ಹೆಚ್ಚು ಅಧಿಕ ;
ಕರಗತ – ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದ ; ಅಂಧ – ಕುರುಡ

- ಶಬ್ದಕೋಶದ ಸಹಾಯದಿಂದ ಕೆಳಗಿನ ಶಬ್ದಗಳ ಸಾಂದರ್ಭಿಕ ಅರ್ಥವನ್ನು ಹುಡುಕಿ ಬರೆಯಿರಿ.
  ದಂಪತಿ – .... ; ಗಾನ – .... ; ವಿನಿಯೋಗ – .... ;
  ಸಲೀಸು – .... ; ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ – .... ; ಪುಣ್ಯತಿಥಿ – ....

ಅಭ್ಯಾಸ

ಪ್ರಶ್ನೆ 1) ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಿರಿ.

ಅ) ಗದಿಗಯ್ಯನವರ ತಂದೆ–ತಾಯಿಗಳು ಏಕೆ ದು:ಖಿತರಾದರು ?

ಉತ್ತರ ....

ಆ) ಗುರುಪಾದಯ್ಯ ಮತ್ತು ಗಾನಯೋಗಿಗಳ ಬಾಲ್ಯದ ಸಂಗೀತ ಕಲೆ ಹೇಗಿತ್ತು ?

ಉತ್ತರ ....

ಇ) ಪಂಚಾಕ್ಷರಿ ಗವಾಯಿ ಎಂಬ ಬಿರುದು ಬರಲು ಕಾರಣವೇನು ?

ಉತ್ತರ ....

ಪ್ರಶ್ನೆ 2) ಒಂದೇ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಬರುವಂತೆ ಎರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಿರಿ.

ಅ) ....

ಉತ್ತರ ....

ಆ) ....

ಉತ್ತರ ....

ಪ್ರಶ್ನೆ 3) ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಶಬ್ಧಗಳಲ್ಲಿ ಯೋಗ್ಯವಾದುದನ್ನು ಆಯ್ದು ಬಿಟ್ಟಸ್ಥಳ ತುಂಬಿರಿ.

1) ಗದಿಗಯ್ಯನವರು ಹುಟ್ಟಿದ ಜಿಲ್ಲೆ............... .

(ಗದಗ, ಹಾವೇರಿ, ಧಾರವಾಡ, ಬೆಳಗಾಂವ)

2) ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಸಂಗೀತ ಕಲಿಯಲು ಹೋದ ಸ್ಥಳ ....

(ಮಿರಜ, ಹಾನಗಲ, ಶಿಗ್ಗಾಂವ, ಬಾಗಲಕೋಟ)

3) ಗದಿಗಯ್ಯನವರಿಗೆ ದುಃಖ ತಂದ ಸಂಗತಿ ....

(ತಂದೆಯ ಮರಣ, ಅಣ್ಣನ ಮರಣ, ತಾಯಿಯ ಮರಣ, ಗೆಳೆಯನ ಮರಣ)

ಪ್ರಶ್ನೆ 4) ಕೆಳಗಿನ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಿ ಬರೆಯಿರಿ.

1) ಪಂಚಾಕ್ಷರಿ ಗವಾಯಿಗಳು ಒಂದು ಸಂಗೀತ ಶಾಲೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು.

2) ಹುಟ್ಟು ಕುರುಡರಾದ ಅವರು ಸಂಗೀತಕ್ಕೆ ಕಣ್ಣಾಗಿ ಬಾಳಿದರು.

3) ಶ್ರೀ ಪಂಚಾಕ್ಷರಿ ಗವಾಯಿಗಳು ಗಾನಯೋಗಿಗಳೆಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದರು.

4) ಗುರುಪಾದಯ್ಯ, ಮಕ್ಕಳನ್ನು ನನಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿ ಬಿಡು.

ಉಪಕ್ರಮ : ಅಂಧಜನರ ಜೀವನ ಕುರಿತು ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

....

....

....

....

....